K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr. 84 22. października 1943 W.P. Rok V.

I. SPRAWY POLSKIE.

W gen. gub. ogłosili Niemcy sądy doraźne. Wymowny to znak, że front się zbliża i czują się na tym terenie zagrożeni. W bezczelnym komentarzu do tego zarządzenia piszą Niemcy o "zwalczanie zamachów na dzieło odbudowy", "wielkiej odbudowy", o zamachach na "czyste moralne życie, poświęcone dobru ogólnemu". Wmawiają też w czytelników, że "szerokie rzesze mieszkańców w G.G. życzą sobie wszystkiego, byleby tylko przez miasta i wsie znowu nie przewaliła się burza ognia i żelaza". Odpowiadamy im: życzymy sobie przede wszystkim klęski Niemiec za ich dzieło zagłady i ruiny, za ohydę moralną, za wszystko, czym nas obdarzyli i obdarzają w G.G., a świeżo za krwawe mordy nad zakładnikami w Warszawie, których 40 rozstrzelano obok ambasady za to, że w czasie ulicznych łapanek padły strzały do Niemców i to z ręki komunistów. Kiedy zakładników rozstrzeliwano gubernator Fischer grał w pobliżu w piłkę nożną w reprezentacyjnej drużynie. Wkrótce jednak Warszawa zagra mecz głową gubernat. Fischera!

18.X. zmarł w Londynie prof. dr. Edward Dubanowicz, główny refer. marcowej konstytucji. Polska zgłosiła na konferencję gospodarczą w Waszyngtonie zapotrzebowanie na 8 milj. ton towaru i żywności:

"Świt" zauważa, że w związku z zerwaniem przez Sowiety stosunków dyplomatyczych z rządem pol. i z uwagi na możliwość zbliżenia się czerwonej armii do granic Polski mogą powstać komplikacje. Cały świat powtarza teraz, że współpraca polsko-sow. jest niezbędna dla trwałego pokoju w Europie. Pragniemy, aby konferencja w Moskwie przyczyniła się do przywrócenia przyjaznych stosunków między obu państwami.

"Świt" alarmuje wiadomościami o nowych falach terroru w łomżyńskim, białostockim, grodzieńskim. W Grodnie aresztowano 200 osób z inteligencji. W Miechowie zamordowano sędziego S.A. we Lwowie Mieczysława Otto, w Krakowie sędziego Władysława Mięsowicza. W Warszawie 19.X. znów były potworne łapanki. Na plamy krwi rozstrzelanych na ulicach Polaków rzucali kwiaty i stawiali na nich palące się świece. Warszawa gotuje się do odwetu. Za terror odpowie terrorem.

Poseł Ciołkosz w przemowie radiowej stwierdza, że wypowiedzenie wojny Niemcom przez marsz. Badoglio powitane pozostało w półn. Włoszech z zadowoleniem. Niemcy zwołali wielkie zgromadzenie faszystowskie, ale w Mediolanie stawiło się tylko 92 osób, w Como 32, w Turynie 53. Niemcy muszą we Włoszech sami obsłużyć 2 tys. klm. linii kolej. Partyzanci włoscy w liczbie 20 tys. walczą w Bologne, koło innych miast potworzyły się też oddziały powstańcze. W

W okolicy Łucka banda Pryłypeńki, członka rady miejskiej w Żytomierzu, urządza mityngi za przyłączeniem ziem polskich do ZSSR i puszcza w obieg fałszywe dolary.

Na Zjeździe Słowian w Moskwie przemawiała Wanda Wasilewska wychwalając "wolność Polaków w Rosji i działalność dywizji "Kościuszki".

Nowa, kontrolowana przez Niemcy rozgłośnia "Białego Orła" rozpoczęła audycje w języku pol.

Przez rok, a może nawet dwa, po wojnie ma być utrzymany system kartkowy w Polsce jak zresztą w całej Europie.

Zwolennicy rządu nowych Węgier odbyli konferencję z przedstawicielami Polski, Czechosłowacji, Jugosławii i Rumunii. Stwierdzono konieczność współpracy i utworzenia na Węgrzech wolnych rządów demokratycznych.

Z Rzeszy miało ostatnio uciec 20 tys. pol. robotników, którzy skorzystali z nieładu panującego wskutek wędrówek wysiedlanych z miast Niemców.

Na Pomorzu, pod Chojnicami, koczuje masa uciekinierów z Berlina. Niemcy zaczynają prowadzić obecnie życie narodu koczowniczego.

II. WYDARZENIA NAJWAŻNIEJSZE.

Prem. poł. Afryki gen. Smuts wygłosił 19.X. w Londyńskim Ratuszu b. ciekawe i ważne przemówienie. Rok temu stwierdził premier, kiedy w tej sali przemawiałem nikt nie przewidywał, że w ciągu nadchodzącego roku wypadki przybiorą tak pomyślny obrót dla Aliantów. Wówczas kampania łodzi podw.

znajdowała się u szczytu swego powodzenia, wojska niem. były w Stalingradzie nad Wołgą, kaukaskie źródła naftowe były bezpośrednio zagrożone, z drugiej zaś strony oddziały niem. znajdowały się u wrót Kairu i Aleksandrii. W tym właśnie krytycznym momencie stoczone były dwie bitwy pod Stalingradem i pod El Alamein, które stanowią punkt zwrotny tej wojny. Historia zalicza je w poczet rozstrzygających bitew świata. Bitwa pod Stalingradem wstrząsnęła niem. frontem wschodnim, który odtąd znajduje się w ciągłym ruchu aż do chwili obecnego, problematycznego zresztą ustabilizowania się nad Dnieprem. Bitwa pod El Alamein rozpoczęła marsz sojuszników przez całą półnc. Afrykę, Sycylię i południowe Włochy, doprowadziła do wyeliminowania jednego z przeciwników i poddania się potężnej floty włoskiej. Celem obecnym Hitlera jest jedynie jak najdalsze przedłużanie wojny w nadziei powstania konfliktu między sprzymierzonymi, względnie pojawienia się jakiegoś szczęśliwego zbiegu okoliczności, któryby Niemców wybawił z nieszczęścia. Jeżeli jednak Europa ma być ocalona od nieobliczalnej katastrofy, koniecznem jest jaknajszybsze zakończenie wojny. Czasu jest mało, czynnik czasu nabrał w 5-tym roku wojny kapitalnego znaczenia. Już teraz warunki w krajach okupowanej Europy są gorsze niż pod koniec ubiegłej wojny. Hitler ogałaca Europę z wszystkiego, z żywności narażając ludzi na głód, z sił roboczych wywożąc tysiące na roboty do Niemiec. Żydów zaś i Polaków, oraz inne odłamy narodowe wyniszcza się nawet zupełnie. Im dłużej ta agonia Niemiec trwa, tym trudniejszy się staje powrót do stosunków normalnych. Stoimy na progu zimy. Możemy jeszcze teraz, w jesieni oczekiwać dalszych sukcesów na południu i płd. wschodzie Europy. W zimie będziemy stali przed sercem twierdzy Hitlera i będziemy już gotowi do wymierzenia potężnego ciosu. W przyszłym roku. Obecnie zanosi się na to, że coraz większy udział w walce spadnie na barki tego sojusznika, którego wojenna potęga się jeszcze w całej pełni nie rozwinęła. St. Zjednoczone jako ostatni, najświeższy i najpotężniejszy przybysz na polu walki odegrają w tym ataku w przyszłym roku niewątpliwie przodującą i decydującą rolę. Nie powtórzymy błędu rokowań pokojowych z 1918 r., by zakończenie wojny nie przyniosło głodu i nędzy gorszej niż w czasie samej wojny. Niech obecna największa wojna w dziejach świata, doprowadzi do wspaniałego pokoju."

Prasa omawia żywo przemówienie gen. Smutsa. "Times" podkreśla, że Smuts uznał marsz 12 dywizji sojuszniczych w półnc. Afryce za równorzędny z olbrzymią ofensywą sow. Jak widać Wielka Bryt. dokonała wkładu równego wkładowi Zw. Sow. Podkreśla się również rolę decydującą Ameryki w ostatecznych rozgrywkach. Pod adresem Moskwy skierowane były, zdaniem prasy słowa gen. Smutsa o rozstrzygającym uderzeniu dopiero w roku przyszłym. Wprawdzie zasoby sojuszników przewyższają już znacznie potencjał militarny Niemiec, ale chodzi o to, aby ostateczne uderzenie było tak przygotowane, aby powiodło się całkowicie. Wyspy W. Brytanii staną się niebawem tak silnymi bazami wypadowymi przeciw Niemcom, że zwycięstwo przyniesie Europie trwały pokój.

Konferencja w Moskwie jest drugim z tematów, najżywiej obecnie omawianym.

Eden i Hull odbyli już, po przybyciu do Moskwy, 2-godzinną wstępną konferencję z Mołotowem dn. 18. X.

Donoszą, że zanim Hull opuścił St. Zjednoczone poseł fiński oświadczył mu, że Finlandia jest gotowa rozpatrzyć propozycje pokojowe, któreby zapewniły jej ciągłość bytu narodowego.

Pierwsze posiedzenie kompletne konferencji 20. X. trwało 4 godziny. W obradach wzięli udział eksperci wojskowi. Ze strony sow. obecny też był Litwinow.

Prasa aliancka podkreśla wyraźnie pod adresem Moskwy, że wspólne wystąpienie 3 mocarstw ostatnio wobec Włoch obowiązuje i na przyszłość do wspólnego postępowania wobec każdego innego państwa czy narodu. Należy się więc spodziewać uzgodnienia wszystkich poczynań.

Radio tureckie oświadczyło: "Każdy kraj, który pragnie zwycięstwa aliantów życzy konferencji moskiewskiej powodzenia. Współpraca angielsko-sow. jest już dość ścisła, konferencja ma

przez front niem.W rejonie Homla bol9 szewicy kontynuują manewr oskrzydlający.Zajęli ufortyfikowane miasto Kołpin, są już w rej. Reczycy, 40 km.na zach. od Homla.

IV.Różne.

Oddanie baz na Azorach jest nielada ciosem dla Niemców.2 lata temu adm Lützow podkreślał wówczas wielkie znaczenie strategiczne tych wysp.

W audycji dla Rumunii oświadczyło radio ang.że wysyłka każdej tony ropy do Niemiec stanowi akt nieprzyjazny wobec Aliantów,bo przedłuża czas trwania wojny.Wysyłki muszą natychmiast ustać.Rumunia powinna w ten sposób zabiegać o zyskanie zaufania Aliantów.

Dziennikarz turecki Jałczyn omawiając zapewnienia Węgier Rumunii i Bułgarii o wzajemnej przyjaźni pisze: "Nadszedł już czas,aby te zaprzyjaźnione państwa powzięły decyzję bez zwłoki."

Radio portulag.donosi,że w Portugalii zostały ukończone przygotowania do obrony przeciwlotniczej w stolicy kraju Lizbonie.

Trafiony niem.pancernik "Tirpitz" należał do najsilniejszych pancerników świata.Jak widać,flota niem.nie dysponuje już bazami,w których byłaby bezpieczna,a boi się wyjść z portów na morze.

Niemcy zamierzają przeprowadzić we Francji tz.plan A.Wdg. planu oficerowie czynni i rezerwowi mają być aresztowani.Nie będzie wolno podróżować bez specjalnego pozwolenia.Tajna stacja fran."Honor i Ojczyzna"wydała szereg zarządzeń.

Artykuły min.Goebbelsa odczytane w radio w piątki,a potem drukowane w "Reichu" nazwane są czarnymi piątkami Goebbelsa.Ostatnio wpadł Goebbels w mistycyzm i bredzi o przeznaczeniu które narzuciła Niemcom wojna.

"Times" z 18.X.pisze:"terror gestapo w Niemczech szaleje coraz bardziej. Egzekucje są coraz częstsze.Objęcie przez Himlera najwyższej władzy wewnątrz kraju zapowiada,że terror w miarę zbliżania się wojny do granic Niemiec rósł będzie ciągle,upodobni się do terroru stosowanego przez Niemcy w krajach podbitych,a wreszcie go nawet przewyższy.

W Waszyngtonie ogłoszono,iż rozpoczęto budowę nowych bombowców znacznie większych od "latających twierdz" mających unieść znacznie większy ładunek bomb,bo aż 10 ton.

Plan produkcji okrętów handlowych St.Zjednoczonych na r.1944 obejmuje 2 tys.jednostek.Produkcja samolotów W.Brytanii w ciągu ostatniego kwartału wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem ub.r.o 44%.

"Penzilin",nowy środek dezynfekcyjny wyrabiany będzie masowo w St. Zjednoczonych i w Kanadzie.Jedna cząstka "Penzilinu" na milion cząstek wody zabija wszystkie zarazki. m.i.meningitis,Heine Medina itd. Ma to ogromne znaczenie dla celów sanitarno-wojskowych.

W pierwszych 6-ciu mies.tego roku lotnictwo amer.strąciło ~~xl~~333 samolotów nieprzyjac.przy stracie 516 własnych aparatów.We wrześniu b.r, produkcja amer.wyniosła 7598 samol. Jeśli pod koniec tego roku produkcja amer.nie osiągnie 10 tys.mies. jak to było planowane,należy to przypisać ulepszeniu i zwiększeniu ilości typów samolotów.

1431 statków spuszczono na wodę od początku roku w St.Zjednoczonych.

19.X.nastąpiła pierwsza wymiana jeńców ciężko rannych,względnie inwalidów między Anglią a Niemcami w Gotenbergien w Szwecji.Przybyło tam 832 inwalidów niem., ~~xxxx~~ 4 tys. Anglików ma powrócić do Anglii. Dalsza wymiana ma nastąpić w Barcelonie.

---00---

Na Fundusz prasowy złożono w zł: Dzik 50,Jur 20,XY 12,W.G.10,Maćko 10, Wiedenka 20,Matejko ze zbiórki 50, Krzan 10,Bałtyk 20,Franc 15,Odwaga 20,G.K,20,Maria 4,Hanka 10,Zbyszek 20,Jar 30,Zawisza 20,Barwa 10.

Fundusz specjalny: Niedźwiedź 100, Kasztan 50,

Sprostowanie:Zamiast Kik 20 ma być Wilk 20.

---000---

Składajmy na fundusz specjalny zasilający Armię Podziemną!

---000---

ją jeszcze zacieśnić".

"New Chronicle" pisze 13.X.:"Współpraca między 3 mocarstwami nie jest sama w sobie gwarancją pokoju dla świata. Prawa małych narodów muszą być też uszanowane. Postęp ludzkości odbywa się obecnie w dziedzinie polit. i ekon. w ramach regionalnych. Władza, jaką posiadają 3 mocarstwa nie może być wyzyskana dla ich celów egoistycznych.

"Observer" z 17.X. pisze: "swojego czasu głównym zagadnieniem było jak uniknąć przegrania wojny, obecnie główne zagadnienie nie polega już na tym jak wygrać, ale jak wygrać wojnę możliwie najprędzej."

Kierownik bryt. Biura Prasowe Radia złożył nast. oświadczenie: "jedno zagadnienie będzie tematem konferencji w Moskwie: "jaknajszybsze zakończenie wojny, odbudowa świata po wojnie i zapobieżenie trzeciej wojny światowej. Te trzy problemy stanowią jedną niepodzielną całość i nie mogą być dyskutowane osobno."

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

POŁUDNIE: Alianci zajęli Cancello, Moronę i Ruviano, V-ta armia weszła do Gioia i Brosso, VIII-ma do Monte Celfone i San Stefano. Posunięto się o 5-12 klm. Tymczasem sabotaż w Rzymie przybrał wielkie rozmiary. Na ulicach wciąż słychać strzały. W rej. Neapolu tworzy się korpus ochotniczy, który podlega bezpośrednio komendzie Aliantów. Twórcą korpusu jest filozof Benedetto Croce. Przygotowanie do akcji lotniczych z baz włoskich znacznie postąpiło. Bitwę o Volturno uważa się za zakończoną. V-ta armia zajęła Rocca, Romano, Dragoni i Piniaturo. W Neapolu 18.X. był ks. Humberto, witany przez Włochów gorąco. Kardynał Schuster w Mediolanie trzymany jest w areszcie domowym. Niemcy zaczęli masowe aresztowania kleru. 20.X. przyjął papież na audiencji posłów am. i ang. Na Bałkanach most na linii Brod-Sarajewo wyleciał w powietrze. Niemcy przerzucili z Macedonii do Albanii 2 dywizje w sile 35 tys. ludzi. W Albanii powstańcy zajęli Draszowice. Port na Dunaju Milonowacz zagrożony jest przez wojska jugosłowiańskie. Lotnictwo sprzymierzonych dokonało nalotu na Skoplie w płdn. Serbii. Były również naloty na Kretę i Kos.

ZACHÓD: 17.X. Moskity bombardowały Berlin. 18.X. RAF atakował kilka miast w Niemczech. Atakowany był zwłaszcza Hannower i Berlin. W Hannowerze był początkowo b. silny ogień artylerii przeciwlotniczej, który pod koniec ustał. W czasie od 9.VII-19.X. było 61 tys. wypadów bombowych, RAF zrzucił w tym czasie 56 tys. ton bomb z tego na same Niemcy 48 tys. ton bomb. Przeciętnie RAF zrzucił 480 ton bomb na dobę t.zn. tyle w ciągu dnia, co Niemcy zrzucili na Anglię w ciągu tego całego okresu tj. w ciągu 100 dni. Łącznie z Amerykanami zrzucił RAF 74 tys. ton bomb. 20.X. w nocy silne zespoły bombardowały Lipsk, w dzień szereg lotnisk w płn. Francji. 21.X. bombardowano Dürren ~~xxx~~ w Nadrenii.

WSCHÓD: Oddziały czerwonej armii przełamały się przez pozycje niem. k. Krzemieńczuka. Wojska niem. w rej. Dniepropietrowska i Dnieprodzierżyńska są oskrzydlone. Zajęto Piatichatkę węzeł kolej., 100 klm. na zachód od Dniepropietrowska, przerywając główną linię kol. Dniepropietrowsk-Besarabia. Pod Piatychatką wzięto 1800 jeńców, 132 dział itd. W Melitopolu walki toczą się już w zach. części miasta, na ulicach stosy trupów niem. Tu rzucili Niemcy wojska wycofane z Tamania. Jeden z korespondentów sow. wyraża się, że od czasu Stalingradu nie widział tyle trupów co pod Melitopolem. K. Kijowa zajęto Wyszogród.

Gen. Wilson wyraził się, że bitwa o Dniepr już się zakończyła dla Sowietów zwycięsko. Wojska niem. w łuku Dniepru znajdują się w gorszym położeniu niż były w Stalingradzie. Wojska niem. od Newla po Morze Azowskie przeprowadzają nadal odwrót, gen. Dittmar wyraził się w radio, że sytuacja jest b. poważna, odwrót może trwać aż do granicy sow., a może nawet jeszcze dalej. Komunikaty głównej kwatery brzmią złowieszczo. Klin pod Kremieńczukiem został rozszerzony. Bolszewicy znajdują się już tylko 50 klm. od Krzywego Rogu, zajęli Żółte Wody. W Berlinie major Sommerfeld powiedział 20.X. do przedstawicieli prasy zagran.: "niestety muszę tu panom powiedzieć, że Rosjanie przełamali się